

Příběhy jihomoravských kronik

Dubňany

Dva kříže, dva životy. Josefa Poláška a Jakuba Dobeše

Střelná rána se z polí přenesla až k prvním dubňanským domkům. Zemřel právě Josef Polášek, byl úkladně zastřelen a oloupen o peníze, které nesl za prodanou krávu z bzeneckého trhu. Jeho žena se o něj mockrát strchovala, tentokrát se její předtucha vyplnila.

Jakub Dobeš měl ten den stejný cíl cesty. Na trhu ve Bzenci prodal pár volů a s vysokým obnosem peněz se vracel přes rodné Vacenovice nazpět do Dubňan. Neměl ani zdání, že na něj v kopcích čeká nemilosrdný vrah. Osud však nasměroval jeho kroky jinam. Rodiče a bratr, které Dobeš po cestě navštívil, jej pro velkou tmou přinutili, aby u nich přenocoval.

A tak se stalo, že známý a nebezpečný pytlák Josef Belka z Vacenovic se Jakuba Dobeše nedočkal. Potkal ale Josefa Poláška, který mu netušeně při řeči prozradil, že právě prodal krávu. A Belka se musel rozhodnout. Na polích se potuloval celé hodiny, byla tma, foukal silný vítr a za celou dobu nestřelil ani zajíce. Nechal Poláška několik kroků popojít a pak na jeho hlavu bezcitně namířil zbraň. Výstřel Poláška svalil do hlubokého příkopu, byl na místě mrtvý. Zemřel v den výročí svého sňatku ve věku 33 let.

Belka si všechny uloupené peníze dobře přepočítal a rychle spěchal pryč. Flintu po cestě vypočítavě uschoval ve stodole jednoho z vacenovských radních. Část peněz ukryl k bratrovi do chléva a z části si na druhý den uspořádal velkou hostinu. Nechal si poslat pro kořalku a žena, netušíce, kde muž peníze vzal, napekla plnou troubu buchet a masa.

Mezitím už Dubňany obcházela hrozná zpráva o nalezeném těle. Zabitého Poláška našel Jakub Dobeš, který se brzy ráno vypravil na cestu domů. Počínal si velmi opatrně, místo zběžně ohledal a vše ihned běžel nahlásit starostovi.

Četníci Belku rychle vypátrali. Pomohlo tomu několik svědků, kteří ho v podvečer vraždy na polích viděli. Znali jeho postavu i chování, byl to všem dobře známý pytlák, zloděj a hrubián. Byl dokonce již několikrát souzen pro krádeže. Po neúprosném výsledku, naléhání i objevu peněz se Belka konečně přiznal. Byl uvězněn a v dalších měsících souzen v Uherském Hradišti. Marně se snažil soud přesvědčit, že střílel omylem. Nejvyšší trest smrti provazem mu byl nakonec snížen na doživotní těžký žalář.

Po Josefu Poláškově zůstala vdova s malým synkem. Svému muži nechala na místě vraždy postavit obraz. Když syn později mladý umíral, poručil ve své závěti, aby tam místo obrázku byl postaven kříž.

Druhý kříž, jako poděkování Bohu za ochranu života Jakuba Dobeše, nechali později postavit i Dobešovi. Stojí nedaleko místa vraždy, u zaniklé křižovatky starých cest, které se tomuto příběhu dne 22. listopadu 1880 staly dějištěm.

Josef Belka byl po 25 letech vězení propuštěn na svobodu.

Eliška Kaňová
kronikářka města Dubňany, okr. Hodonín

Historický zdroj:

Diecézní archiv Biskupství brněnského, Rajhrad, *Římskokatolická farnost Dubňany, Domácí protokol 1789–1919; str. 82*